

Також знищено біля третини циганського народу; тотально винищені чорні громадяни Німеччини, душевнохворі і непрацездатні. Серед інших, расою, яка повинна бути скореною та за кінцевим рахунком знищеною, були слов'яни, зокрема, поляки, українці, білоруси, росіяни, яких було знищено біля 10,5 мільйонів.

Попри істотні відмінності у призначенні й специфіці функціонування, усі табори стали ланками єдиної системи, в основі якої був сконструйований безупинний конвеєр смерті. Табори на окупованих східних територіях мали найбільш жорстокий характер, що визнають і німецькі дослідники. У всіх таборах на території окупованої України спостерігалася висока смертність, голод, відсутність медичної допомоги, тортури, знущання над в'язнями, масові знищення. Досить планомірно на великому географічному просторі були знищені мільйони людей.

Система нацистських концтаборів була ліквідована разом із розгромом гітлеризму та засуджена за вироком Міжнародного військового трибуналу в Нюрнберзі, як злочин проти людяності.

«Теофіпольська центральна бібліотека» Теофіпольської селищної ради

«Забути цього НЕМОЖЛИВО»

(пам'ятка)

Склала: Л.Л. Кравченко

Відповідальна
за випуск: С.А. Рудик

Теофіполь
2021

Щороку 11 квітня народи країн, постраждалих від нацистської агресії, відзначають Міжнародний день визволення в'язнів фашистських концтаборів. Цей день встановлено з ініціативи Організації Об'єднаних Націй з нагоди події, яка мала місце 11 квітня 1945 року, коли в'язні концтабору в Бухенвальді почали інтернаціональне повстання проти гітлерівців.

Концентраційні табори – це місця перебування великих мас людей, взятих під варту за політичними, соціальними, расовими, релігійними та іншими ознаками. Широке поширення концентраційні табори отримали у фашистській Німеччині. У них містилися, як правило, антифашисти, передусім комуністи, соціал-демократи, профспілкові діячі, а також особи, які переслідувалися за расовими, релігійними, соціальними та іншими мотивами.

Перший концтабір у Німеччині був створений поблизу Дахау в березні 1933 р. До початку Другої світової війни в тюрмах і концтаборах Німеччини перебувало 300 тис.

німецьких, австрійських і чеських антифашистів. У наступні роки гітлерівська Німеччина на території окупованих нею європейських країн створила гігантську мережу концентраційних таборів, перетворених на місця організованого систематичного вбивства мільйонів людей.

Централізована система фашистських концтаборів призначалася для фізичного знищення цілих народів, в першу чергу слов'янських; тотального винищення євреїв, циган; нещадної експлуатації в'язнів у якості робочої сили. Концентраційні табори оснащувалися душогубками, газовими камерами та іншими засобами масового винищення людей, крематоріями. Були створені табори смерті, де ліквідація в'язнів йшла безперервним і прискореним темпом, де ув'язнені жили не більше трьох–шести місяців: там розповсюджувався наказ про «умертвіння роботою».

Концтабір Бухенвальд був побудований поблизу міста Веймара і почав функціонувати 19 липня 1937 р. За вісім років близько 239 тис. осіб були в'язнями Бухенвальда. Спочатку це були німецькі політв'язні, пізніше, в роки Другої світової війни, представники багатьох інших

національностей. Багато ув'язнених загинуло вже в період будівництва табору, яке велося без використання механізмів. У в'язнених експлуатували також власники великих промислових фірм, чийі підприємства були розташовані в районі Бухенвальда (Сіменс, Юнкерс та ін.). Близько 10 тис. ув'язнених страчено в Бухенвальді, зокрема майже 8,5 тис. радянських військовополонених. Всього ж в Бухенвальді замучено 56 тис. ув'язнених 18 національностей. Особливо багато ув'язнених загинуло у філії Бухенвальда Дора, де в підземних приміщеннях виготовлялися ракетні установки «Фау». Табір був розташований поблизу міста Нордхаузен в Німеччині.

Крім Бухенвальда і Дора існували й інші концтабори: Освенцім, Майданек, Маутхаузен, Штутгоф, Заксенхаузен, Треблінка. Із 18 млн. громадян країн Європи, що пройшли через табори різного призначення, зокрема і концентраційні табори, знищено понад 11 млн. чоловік.

Так навмисна спроба повного винищення єврейської нації призвела до знищення 60% євреїв Європи і близько третини єврейського населення світу.